

Подальші дослідження також будуть спрямовані на розробку комп'ютерної програми, яка дасть можливість в процесі фізичного виховання поєднати функції накопичення, зберігання, аналізу, систематизації масивів інформації, що отримана на основі запропонованого тестування.

Література

1. Давиденко Д.Н. Методика оценки функциональных резервов организма при использовании нагрузочной пробы по замкнутому циклу изменения мощности / Д.Н. Давиденко, В.П. Андрианов, Г.М. Яковлев, Н.К. Лесной // Пути мобилизации функциональных резервов спортсмена: Сб. науч. тр. – Л.: ГДОИФК, 1984. – С. 35-41.
2. Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту у вищих навчальних закладах, прийняте наказом Міністерства науки і освіти України від 11.01.2006 р. № 4 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0249-06>
3. Самокиш І.І. Основні проблеми моніторингу функціональних можливостей студентів вищів під час навчально-виховного процесу фізичного виховання / І.І. Самокиш // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. – Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури /фізична культура і спорт/. – К.: НПУ, 2017. – Вип. 5 К (86) 17. – С. 295-299.
4. Astrand P. Textbook of work Physiology / P. Astrand, R. Rodahe. – New York: MC Graw Hill, 1970. – 614 p.
5. Bosenco A. Evaluation of junior courses students' level of mobilization of functional backlogs at the dosed physical activities at the pedagogical university / A. Bosenco, I. Samokih, S. Strashko, N. Orlik, E. Petrovsky // Pedagogics, Psychology, Medical-Biological Problems of Physical Training and Sports. – 2013. – №11. – P. 3-9.
6. Pryimakov O. Monitoring of functional fitness of combat athletes during the precompetitive preparation stage / O.Pryimakov, S. Iermakov, O. Kolenkov, I. Samokish, J. Juchno // Journal of Physical Education and Sport. – 2016. –16 (2). – P. 551-561.
7. Samokih I. Hysteretic method of identifying features as a criterion for evaluating performance in physical education in higher education / I. Samokih // Physical Education of Students. – 2011. – №4. – P. 71-74.
8. Samokih I. Physical workability as the base of students' functional potentials / I. Samokih // Physical Education of Students. – 2016. – №6. – P. 40-48.
9. Samokish I. Monitoring system of functional ability of university students in the process physical education / I. Samokish, A. Bosenko, O. Pryimakov, V. Biletskaya // Central European Journal of Sport Sciences and Medicine. – Vol. 17. – № 1. – 2017. – P. 75-80.
10. Sjostrand T. Changes in the Respiratory organs of workmen at one oresmelting work / T. Sjostrand // Acta Med. Scand., 1947, Suppl. 196. – P. 687-699.

Самоленко Т.В., Янченко І.М.

Київський національний торговельно-економічний університет

АНАЛІЗ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Аналіз оцінювання рівня фізичної підготовленості студентів у закладі вищої освіти. Самоленко Т.В., Янченко І.М. Стаття присвячена вивченню рівня фізичної підготовленості студентів перших і других курсів КНТЕУ, які за віком належать до вікової категорії 18-20 років, за допомогою тестів фізичної підготовленості населення України. Для необхідності у збільшенні рухової діяльності студентів, та самореалізації у подальшій професійній діяльності.

Ключові слова. *Нормативи, оцінювання, рівень, студенти, тести, тестування, фізична підготовленість.*

Анализ оценивания уровня физической подготовленности студентов в высшем учебном заведении.

Самоленко Т.В., Янченко И.М. Статья посвящена изучению уровня физической подготовленности студентов первых и вторых курсов КНТЕУ, которые по возрасту относятся к возрастной категории 18-20 лет, с помощью тестов физической подготовленности населения Украины. Для необходимости в увеличении двигательной деятельности студентов, и самореализации в дальнейшей профессиональной деятельности.

Ключевые слова. *Нормативы, оценка, уровень, студенты, тесты, тестирование, физическая подготовленность.*

Analysis assessment of the level of physical preparedness of students in the institution of higher education.

Samolenko T.V., Yanchenko I.M.

Strengthening and maintaining the health of students, raising their level of physical preparedness, are the most urgent of the main tasks facing the Ukrainian society.

The article is devoted to the study of the level of physical preparedness of students who by age belong to the age group of 18-20 years. The study involved 614 students of the first and second courses, from all specializations (men, women). The testing was carried out at the sports complex of the Kiev National University of Trade and Economics, and the assessment was conducted on four, levels of physical preparedness: high, sufficient, average, low. The assessment of the results was carried out according to a table of standards for higher education graduates from 2 to 5 points. Prior to conducting physical preparedness tests, students who regularly attend training sessions and receive the necessary basic training, clearly understood the purpose of their participation and familiarized with the technique and safety rules during their implementation, who have under gone a medical examination and are admitted to the doctor before testing. The conducted studies indicate that the level of development of physical qualities of students is evaluated satisfactorily.

As a result of the study, it was found that students of the first year with a high level of physical preparedness fulfilled – 50, the second course – 29, with sufficient 108-77, 108-72, and 102-68 respectively. Some students have a low level of development of individual motor qualities as endurance. The development of motor quality as speed, flexibility and agility deserves special assessment. The jump in length from place to both women and men is satisfactory. Analyzing the results of the study, it was concluded that successful delivery of test standards requires regular training, where students should spend more time in motor preparation for motor activity

Keywords. Standards, assessment, level, students, tests, testing, physical preparedness.

Постановка проблеми. Зацікавити студентів цілеспрямовано займатися фізичною культурою, для цього слід використовувати сучасні напрямки фізичної культури, застосовувати нові методики ведення занять, тоді студенти будуть розвиватися як сучасні особистості. Використання програм оздоровчого фізичного тренування призводить до вироблення такого стилю занять, який підходить для більшості студентів, викликає психологічне задоволення, позитивні емоції і, допомагає підтримувати досить хороший фізичний стан організму і зміцнення здоров'я [2, с. 14].

Зміцнення й збереження здоров'я студентів, підвищення рівня їхньої фізичної підготовленості – найактуальніші з головних завдань, які стоять перед українським суспільством. Для студентів вищих навчальних закладів рухова активність є основною складовою їх здорового способу життя та всебічного розвитку. Кожен студент повинен пам'ятати, що цілеспрямовані фізичні навантаження це «базова» ступінь для подальшої професійної діяльності і гармонійного життя в цілому. Велике занепокоєння викликає щорічне збільшення кількості студентів, які за станом здоров'я віднесені до спеціальної медичної групи та звільнених від практичних занять з фізичного виховання. Слід відзначити зростаючу роль фізичної культури в загальній системі освіти. «Фізична культура» як педагогічна дисципліна в єдиному цілісному педагогічному процесі вузу має величезні потенційні можливості розвитку особистості, саморозвитку та самовдосконалення себе як особистості. Здоровий спосіб життя, фізична культура і спорт є невід'ємною частиною життя сучасного суспільства.

Для більш достовірної оцінки стану фізичної підготовленості підлітків слід використовувати оціночні рівні фізичної підготовленості для даної місцевості. Це дозволяє проводити моніторинг індивідуального розвитку кожного підлітка в динаміці зростання і розвитку, і проведених профілактичних та оздоровчих заходів. Використовувати цілеспрямовані вправи, спрямовані на розвиток фізичних якостей: витривалості, гнучкості, координаційних і силових здібностей. [6, с. 26].

Тому кабінетом міністрів України 09 грудня 2015 року була прийнята Постанова № 1045 згідно якої Міністерству молоді та спорту, Міністерству освіти і науки, Міністерству внутрішніх справ, Міністерству оборони було доручено розробити упродовж 2016 року тести і нормативи для щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України та забезпечити з 2017 року його постійне проведення [10,11].

Метою проведення оцінювання фізичної підготовленості населення України є: визначення та підвищення рівня фізичної підготовленості населення України, створення належних умов для фізичного розвитку різних груп населення, покращення його здоров'я, забезпечення здатності до високопродуктивної праці, захисту суверенітету і територіальної цілісності України, а також сприяння у вихованні патріотизму та громадянської позиції.

Результати тестування оцінювання проводяться за чотирма рівнями фізичної підготовленості: високий, достатній, середній, низький. У повідомленні від 14.03.2017 року зазначено, що починаючи з 2017 року проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України стане головним показником системи контролю стану фізичного розвитку та здоров'я населення України, сприятиме формуванню у населення України потреби в руховій активності, формуванню здорового способу життя, патріотизму та національної свідомості населення України. Регулярне оцінювання рівня фізичної підготовленості студентів дозволяє визначити індивідуальний рівень фізичної підготовки в кожному тестовому завданні з розвитку основних фізичних якостей та дозволяє викладачам фізичного виховання виявити переваги й недоліки застосованих засобів, методів навчання й форм проведення, на підставі їх аналізу скорегувати робочі плани на наступний навчальний рік [1, с. 7; 5, с. 476; 9].

Згідно з повідомленням прес-служби міністерства, щорічне оцінювання фізичної підготовленості населення України передбачає виконання особами різної статі й віку комплексу тестів і нормативів для визначення рівня їхньої фізичної підготовленості. Проведення тестування для учнівської та студентської молоді навчальних закладів усіх типів незалежно від форми власності, особового складу Збройних сил України й інших військових формувань, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб обов'язкове. У повідомленні зазначено, що починаючи з 2017 року проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України стане головним показником системи контролю стану фізичного розвитку та здоров'я населення України, сприятиме формуванню в населення України потреби в руховій активності, формуванню здорового способу життя, патріотизму та національної свідомості населення України [12].

Міністерство освіти і науки України керівникам вищих навчальних закладів: Просимо провести щорічне оцінювання фізичної підготовленості студентської молоді та подати до органів управління освіти районних, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій, виконавчим органам міських рад звіт про результати до 28 жовтня 2017 року від 10.05.2017 року № 409 [3].

Наказ № 1330 від 17.05.2017 року: ввести в дію Тимчасовий порядок проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості студентів КНТЕУ до затвердження вченою радою університету, здійснювати у відповідності до інструкції проведення, тестів і нормативів щорічного оцінювання фізичної підготовленості, узагальнення та подання інформації про результати проведення тестування. Основними завданнями щорічного оцінювання є: визначення рівня фізичної підготовленості студентів; постійного самовдосконалення студентів за допомогою фізичного виховання; формування у студентів потреби в руховій активності; спрямування діяльності навчальних закладів, зокрема, на фізичний розвиток

студентської молоді; надання можливості студентам самостійно оцінювати рівень фізичної підготовленості; сприяння формуванню здорового способу життя, патріотизму та національної свідомості України, підвищення рівня зацікавленості до служби у Збройних Силах, готовності до захисту Вітчизни; сприяння створенню належних умов для підготовки та проведення щорічного оцінювання студентів [4].

В КНТЕУ для студентів старших курсів заняття з фізичного виховання проводять у формі секційних, факультативних, індивідуальних та консультативних. Саме в студентські роки юнаки і дівчата набувають навички застосування фізичних вправ для подальшого самовдосконалення і покращення фізичної підготовленості [7, с. 90].

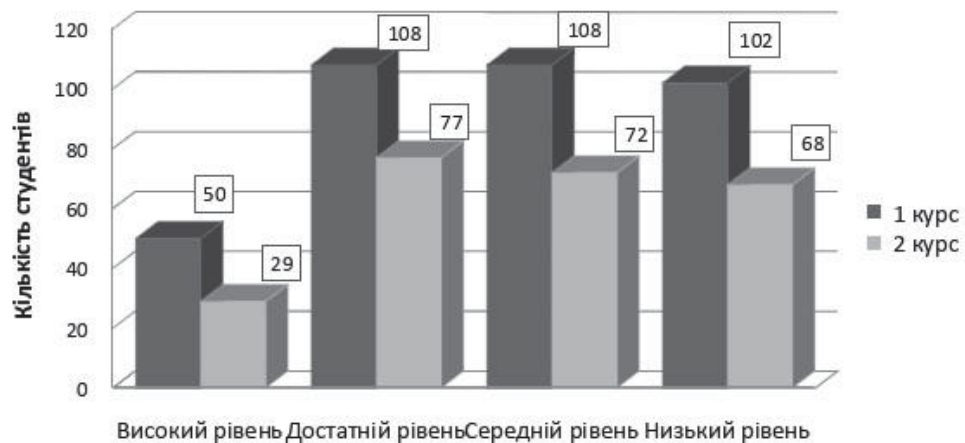
Студенти КНТЕУ розподіляються по відділеннях з різною спортивною спеціалізацією з урахуванням зацікавленості, попереднього рухового досвіду, наявності певної спеціальної підготовки. Упродовж 2-х років обов'язкових занять з фізичного виховання студенти всіх відділень складають контрольні тести. Завдяки системному аналізу результатів тестування можна спостерігати за динамікою фізичної підготовленості студентів [8, с. 348].

Мета дослідження. Визначення рівня фізичної підготовленості студентів у закладі вищої освіти.

Методи дослідження. Використовувались державні тести здобувачів вищої освіти (18-20 років), які відображають рівень розвитку фізичних якостей. Види тестів: рівномірний біг 3000 м/хв., 2000 м/хв. (чол. жін.) – витривалість; підтягування на перекладині – сила, кількість разів, або, стрибок у довжину з місця, см. (чол.) – стрибучість; згинання і розгинання рук в упорі, лежачи на підлозі – сила, кількість разів, або стрибок у довжину з місця, см. (ж); біг на 100 м, с. (чол. жін.) – швидкість; човниковий біг 4x9 м, с. (чол. жін.) – координаційні здібності; спритність; нахил тулуба вперед з положення сидячи, см. (чол. жін.) – гнучкість.

Результати дослідження. Заняття з фізичного виховання в КНТЕУ (Київський національний торговельно-економічний університет) йдуть за секційною системою навчання. Планування змісту навчальних занять в спортивних групах визначається програмою за спеціалізацією з виду рухової діяльності або захворювань, що розроблена викладачами кафедри фізичної культури. Навчальний розклад побудований таким чином, щоб кожен студент мав можливість відвідувати секційні заняття, які проводяться згідно робочої програми для груп. В дослідженні брали участь 614 студентів перших і других курсів 18-20 років, зі всіх спеціалізацій (жінки, чоловіки). Тестування проводились у травні місяці 2017 навчального року, після закінчення другого та четвертого семестру, у спортивному комплексі Київського національного торговельно-економічного університету. Система тестування для категорій учасників складається за видами тестів на витривалість, силу, швидкість, спритність, гнучкість, а за результатами тестування оцінювання здійснено за чотирма рівнями фізичної підготовленості: високий, достатній, середній, низький. Оцінка результатів здійснювалася за таблицею нормативів для здобувачів вищої освіти в балах від 2 до 5. Статистична обробка результатів здійснювалася окремо як для чоловіків, так і для жінок. До виконання тестів з фізичної підготовленості були допущені студенти, які регулярно відвідують навчальні заняття і отримують необхідну базову підготовку, чітко усвідомили мету своєї участі в ньому та ознайомлені з технікою і правилами безпеки під час їх виконання, які пройшли медичне обстеження і допущені лікарем до тестування.

В загальні 614 студентів: студентів 1 курсів 368 (60%) з них чоловіки – 115, які на високий рівень здали – 26 (22.6%), на достатній – 30 (26.0%), на середній – 35 (30.4%), на низький – 24 (21%). Жінок було 253, які на високий рівень здали – 24 (9.5%), на достатній – 78 (30.8%), на середній – 73 (28.9%), на низький – 78 (30.8%), (мал.1).

Мал. 1. Рівень фізичної підготовленості студентів перших і других курсів.

Студентів другого курсу 246 (40%), з них чоловіків 103, які на високий рівень здали – 16 (15.5%), на достатній – 34 (33%), на середній – 26 (25.2%), на низький – 27 (26.3%). Жінок 143, які на високий рівень здали – 13 (9.1%), на достатній – 43 (30%), на середній – 46 (32.2%), на низький – 41 (28.7%).

Результати дослідження виявили, що студенти першого курсу на високий рівень фізичної підготовленості виконали – 50 (13.6%), другого курсу – 29 (7.9%), на достатній відповідно 108 – 77 (29.3%-31.3%), середній 108 – 72 (29.3%-29.2%), на низький 102 – 68 (27.7%-27.6%).

Аналіз дослідження показує, що деякі студенти мають низький рівень розвитку окремих рухових якостей як витривалість. Особливі оцінки заслуговує розвиток рухової якості як швидкість та гнучкість, у студентів які відвідують спеціалізацію «Фітнес» та «Футбол», а розвиток спритності більш виконано на 5 балів у спеціалізації «Волейбол», «Футбол». Стрибок у довжину з місця як у жінок так і у чоловіків виконано задовільно.

Аналіз тестування фізичної підготовленості дозволив розробити систему управління фізичним станом студентів, конкретизувати і оптимізувати формування здорового способу життя серед студентської молоді.

Висновки. На основі результатів тестування можна порівнювати підготовленість як окремих студентів, так і цілих груп, визначати переваги та недоліки застосованих засобів. Таким чином, в результаті дослідження виявлено що студенти на високий рівень фізичної підготовленості виконали 79 (12.9%), на достатній рівень відповідно 185 (30.1%), середній 180 (29.3%), на низький 170 (27.7%) студентів. Виявлено що 27.7% студентів не були готові к здачі нормативів тестування, та мали низький рівень розвитку окремих рухових якостей, але у деяких студентів розвиток рухової якості (тести на гнучкість та спритність) заслуговує особливої оцінки.

Аналізуючи результати досліджень, зроблено висновки, що успішна здача нормативів тестування вимагає регулярних занять, де студенти повинні у процесі підготовки більше часу відводити для рухової активності. Також для покращення результатів тестування зі студентами необхідно проводити індивідуальні консультації упродовж навчального року. Надавати домашні завдання з фізичного виховання для самостійної роботи студентів, що сприяють зміцненню та збереженню їх здоров'я, такі завдання самостійної роботи дозволять покращити результати наступних оцінювань рівня фізичної підготовленості студентів.

Перспективи подальших досліджень будуть спрямовані на розробку програми занять і обґрунтування умов її реалізації зі студентами КНТЕУ, які сприяють підвищенню рухової активності, фізичної працездатності, сприянню формування здорового способу життя. Подальші дослідження також полягають у вдосконаленні системи підготовки до оцінювань рівня фізичної підготовленості студентів.

Література.

1. Башавець Н.А. Стан захворюваності сучасної студентської молоді та шляхи його поліпшення [Текст] / Н.А. Башавець // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2011. – № 7. – С. 6-10.
2. Dyordytsa L.V. Institutio ludis atque aestimet sanus lifestyle et popularyzatsyya fzycheskoy kulturoy studencheskoy in adolescentia environment / L.V. Dyordytsa, L.V. Sokolovskaya // Problematibus et perspectivae development of ludo scriptor discipulo: Materials Mezhdunarod. De colloquio scientific Karma, Kazakhstan. 2017 nigricornis – P. 11-14.
3. Лист Міністерство освіти і науки України щодо проведення фізичної підготовленості студентів. Київ. – № 409 від 10.05.2017.
4. Наказ № 1330 від 17.05.2017 року, Тимчасовий порядок проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості студентів КНТЕУ, Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ. – 2017.
5. Онокало А.В. Основні аспекти проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості студентської молоді в Україні / А.В. Онокало, В.Г. Гамов // Наука і вища освіта: тези доповідей XXV Міжнар. наук. конф. студентів і молодих учених, м. Запоріжжя, 7 квітня 2017 р. / Класичний приватний університет. – Запоріжжя : КПУ, 2017. – С. 476.
6. Kyspaev T.A. Physica educationem et technica vigilantia podhotovlennosty obuchayuschyhsya in Uchrezhdenie est Professional / T.A. Kyspaev, B.M. Abylmazhyt, S.T. Shatinov, S.T. Bekzhyhytov // problematibus et perspectivae development of ludo scriptor discipulo: Materials Mezhdunarod. De colloquio scientific Karma, Kazakhstan. 2017 nigricornis – P. 22-26.
7. Самоленко Т.В. Ефективність самостійних занять для покращення результатів оцінювання рівня фізичної підготовленості студентів КНТЕУ. / Т.В. Самоленко, Л.Б. Биковська // Вісник Запорізького національного університету: Збірник наукових статей. Фізичне виховання та спорту. Запоріжжя: Запорізький національний університет, №1 2017. – С. 85-91.
8. Яценко Д.О. Оцінювання рівня фізичної підготовленості студентів КНТЕУ відділення спортивної спеціалізації «Плавання» / Д.О. Яценко, О.П. Костюкович // Наука і вища освіта: тези доповідей XXVI Міжнар. наук. конф. студентів і молодих учених, м. Запоріжжя, 15 листопада 2017 р. / Класичний приватний університет. – Запоріжжя : КПУ, 2017. – С. 348.
9. <http://ua.interfax.com.ua/news/sport/408785.html>.
10. <http://zakon.kadrovik01.com.ua/regulations/8451/480034/>.
11. <http://www.kmu.gov.ua/control/ru/cardnpd?docid=248719427>.
12. <http://ua.interfax.com.ua/news/sport/408785.html.%208>.

Сенкевич В. А., Авербах О. А.

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ОЦІНЮВАННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

У статті обґрунтовано необхідність контролю фізичної підготовленості студентів як показника ефективності системи фізичного виховання у вищих закладах освіти. Окрему увагу приділено аналізу якості змісту педагогічного тестування для оцінки рухового розвитку сучасних студентів. Досліджено відповідність пропонованої системи оцінювання фізичної підготовленості функціональним можливостям студентської молоді.

Ключові слова: студенти, фізична підготовленість, оцінювання, рухові тести і нормативи.

В. А. Сенкевич, Е. А. Авербах. Анализ эффективности оценивания физической подготовленности студентов высших учебных заведений. В статье обоснована необходимость контроля физической подготовленности студентов как показателя эффективности системы физического воспитания в высших учебных заведениях. Особое внимание уделено анализу качества содержания педагогического тестирования для оценки двигательного развития современных студентов. Исследовано соответствие предлагаемой системы оценки физической подготовленности функциональным возможностям студенческой молодежи.

Ключевые слова: студенты, физическая подготовленность, оценивание, двигательные тесты и